نگاه بیرون

نامه سرگشاده به ابوبکر البغدادی

الاتحاد

● در یک نمونه از آخرین انتقادهای روحانیون و سیاستمداران مسلمان به گروه «داعش» دیدیم که ۱۲۰روحانی مسلمان از سراسر جهان با نوشتن نامه‌ای سرگشاده به ابوبکر البغدادی دعاوی او را نسبت به اینکه بخشی از یک جنبش دینی و سیاسی اسلامی است، رد کردند. این نامه که امضای علمای بزرگی مانند مفتی کنونی و قبلی مصر، مفتی بوسنی و برخی از شخصیت‌های مذهبی نیجریه و حدود ۲۴ کشور جهان پای آن بود، عملکرد «داعش» را خارج از دین اسلامی توصیف کرد.

با وجود انتقادهایی که درباره گروه «داعش» مطرح شده و می‌شود این پرسش همچنان ذهن را آزار می‌دهد که چگونه می‌شود تشکیلاتی بر اسلام به عنوان یک ایدئولوژی تاکید کند، اما در نهایت اسلام‌گرا نباشد؟ پاسخ‌دادن به این پرسش دشوار خواهد بود؛ به‌طوراجمال می‌توان گفت که «داعش» بر رویکردی سطحی از اسلام تکیه می‌کند و در اصل به‌دنبال اهداف سیاسی خود است. کمااینکه روش این گروه الهام‌گرفته از ایدئولوژی‌های انقلابی و دارای ماهیت سکولار است که در اصل در غرب متولد شدند. این گروه نیز بر همان سبک و شیوه‌های انقلابی توده‌ای تاکید می‌ورزد.

به گمان روحانیونی که به بغدادی نامه سرگشاده نوشتند و از کشورهای مختلف خاورمیانه، اروپا، آسیا و آفریقا و حتی آمریکای‌شمالی بودند، گروه «داعش» باوجود ادعاهایی که دارد و خود را اسلامی می‌داند، هیچ نسبتی با اسلام ندارد. عملکرد این گروه در ارتباط با زنان، اقلیت‌های دینی، شهروندان عادی و نیز استفاده زیاد از خشونت، تجاوز، قتل و غارت با هیچ‌یک از سنت‌های اسلامی تناسبی ندارد. در نقد رفتار این گروه امضاکنندگان می‌گویند «هرچه در سخنان این گروه مشاهده می‌شود کاملا برعکس دیدگاه‌های فقهای اهل‌سنت در طول تاریخ است.»

با وجود اینکه این برای نخستین‌بار است که شخصیت‌های اسلامی موجه، «داعش» را نقد می‌کنند، بسیاری از کسانی که تحرکات «داعش» را پیگیری می‌کنند این پرسش را در میان می‌گذارند که به‌هرحال «داعش» گروهی است در ظاهر اسلامی و هیچکس نمی‌تواند این امر را کتمان کند. بعدها این گروه برای خود یک نظریه دینی و سیاسی تراشید. این عجیب نیست که «داعش» دیدگاهی متعصبانه و خشونت‌محور داشته باشد و بکوشد تا از برداشت‌های متفاوت برای خود راهی باز کند.

روشن است که «داعش» در این راه تلاش می‌کند از نمادهای دینی و سیاسی جامعه به‌نفع خود سوءاستفاده کند، مثل استفاده از پرچم پیامبر و صحبت‌کردن از اینکه قصد دارد یک نوع خلافت اسلامی را از نو احیا کند.

نکته جالب توجه در استراتژی «داعش» اینکه برای بسیج مردم و همراه‌کردن جوانان با خود از مفاهیم‌اسلامی استفاده نمی‌کند، بلکه تلاش دارد تا از برخی نمادهای تمدن غربی و فرهنگ توده‌ای برای جذب پیروان خود استفاده کند. این گروه از شبکه‌های اجتماعی و فضای اینترنت استفاده کرده و با پخش ویدیوهایی به جذب طرفداران خود می‌پردازد. «داعش» تلاش می‌کند خود را به‌عنوان یک گروه «انقلابی» معرفی کند که به‌دنبال آرمان‌ها و رویاهایی است و از جنبش‌های رادیکالی که در روزگاری در کشورهای غربی تکوین پیدا کرده بودند، الهام می‌گیرد. مثل جنبش‌های مارکسیستی قرن بیستم و... . فراموش نکنیم که برخی از شخصیت‌های معروف اسلام سیاسی اوایل مانند سیدقطب و ابوالعلاء مودودی نیز تحت‌تاثیر همین ایدئولوژی‌های غربی معاصر بودند.

نتیجه اینکه رفتارهای گروه‌های رادیکال نظیر «داعش» شباهت‌های زیادی به‌هم دارد. شباهت‌های «داعش» به گروه‌هایی مثل «گاردهای سرخ» مائوتسه تنگ یا «خمرهای سرخ» در کامبوج بسیار بیشتر از امپراتوری‌های مسلمان یا حکومت‌های اصیل اسلامی در طول تاریخ است؛ حکومت‌هایی که «داعش» خود را وارث آنها می‌داند. عجیب اینکه «داعش» تلاش می‌کند آمیزه‌ای از تمدن غربی و اسلامی را به وجود آورده و به‌صورت یک ایدئولوژی رادیکال مطرح کند که باوجود ستایشی که از سنت‌های گذشته می‌کند کاملا مدرن و امروزی باشد. عملکرد «داعش» درواقع پاسخگویی مثبت به همان اندیشه جنگ تمدن‌هایی است که امروزه گروه‌های افراطی تلاش می‌کنند از آن سوءاستفاده کنند. در مجموع باید گفت «داعش» به همان اندازه «اسلامی» است که کره‌شمالی «دموکراتیک»! نامه سرگشاده علمای مسلمان و نقدی که نسبت به این گروه داشتند کاملا نشان داد که «داعش» در بین مسلمانان فاقد هرگونه مشروعیت دینی است.

با وجود انتقادهای فعالان مدنی افغان

موافقتنامه امنیتی افغانستان و آمریکا امضا شد

توافق، زمینه حضور بدون محدودیت نظامیان آمریکایی در افغانستان را فراهم کرد

توافقنامه امنیتی افغانستان و آمریکا بالاخره بعد از دوسال‌ونیم کش‌وقوس امضا شد. این اولین اقدام رسمی دولت اشرف‌غنی احمدزی، رییس‌جمهور جدید افغانستان است؛ اقدامی که به نیروهای آمریکا اجازه می‌دهد پس از سال۲۰۱۴ نیز در افغانستان بمانند، آن‌هم با مصونیت قضایی. توافقنامه را محمد حنیف‌اتمر، مشاور امنیت ملی رییس‌جمهوری افغانستان و جیمز کانیگهام، سفیر آمریکا در کابل امضا کردند. در هنگام امضای این توافقنامه بسیاری از سران افغان از جمله اشرف‌غنی احمدزی، رییس‌جمهور افغانستان و عبدالله‌عبدالله، رییس اجرایی این کشور حضور داشتند اما حامد کرزای، رییس‌جمهور پیشین افغانستان غایب بود. موافقتنامه امنیتی دیگری نیز میان کابل و ناتو امضا شد. واشنگتن نزدیک به دوسال‌ونیم برای چنین توافقنامه‌ای تلاش کرد؛ تلاشی که نشان‌دهنده اهمیت این موضوع برای دولتمردان آمریکا بود. این توافقنامه ایجاد پایگاه‌های نظامی آمریکا در افغانستان را تضمین می‌کند اما جنجال‌برانگیزترین بخش این توافقنامه، دادن مصونیت قضایی به نیروهای آمریکایی برای هرگونه جرمی علیه شهروندان افغانستان است. حامد کرزای، رییس‌جمهور پیشین افغانستان با وجود تهدیدهای آمریکا مبنی بر خروج کامل و قطع کمک مالی حاضر به امضای این توافقنامه نشد. کرزای که موقعیت خود را مدیون مداخله نظامی آمریکا در افغانستان است، گفته بود در صورتی‌که موافقتنامه امنیتی با آمریکا منجر به آمدن صلح به کشورش نشود و در صورتی‌که «حمله بر خانه‌های» افغان‌ها را متوقف نکند، موافقتنامه امنیتی با آمریکا را امضا نخواهد کرد. رییس‌جمهوری سابق افغانستان همچنین نحوه کارکرد نیروهای آمریکایی در افغانستان را به باد انتقاد گرفته و گفته بود آمریکا، بریتانیا و گروه طالبان در مورد فروپاشی حکومتش در صورت خروج نیروهای خارجی از افغانستان از موضع مشترکی حرف می‌زنند. هفته گذشته، حامد کرزای در سخنرانی خداحافظی‌اش با مقامات دولتی گفت: «این جنگ ما نیست، این جنگ خارجی‌ها و بر اساس هدف‌های آنهاست.» اگرچه باراک اوباما گفته است ۱۰هزارنیروی آمریکایی برای آموزش و مشاوره ۳۵۰هزارنیروی نظامی افغانستان در این کشور باقی می‌مانند اما واقعیت این است آمریکا به حملات خود علیه گروه‌هایی که به‌زعمش، تهدیدی برای امنیت این کشور هستند، ادامه خواهد داد. باراک اوباما در سخنرانی‌های پیش از انتخابات۲۰۱۲ قول داد نیروهای آمریکایی را تا پایان سال۲۰۱۴ از افغانستان به خانه بازمی‌گرداند اما توافق جدید امنیتی میان دوکشور، زمینه را برای حضور بدون محدودیت نیروهای آمریکایی در افغانستان فراهم کرده است. براساس پیش‌نویس کنونی موافقتنامه امنیتی که از سوی «لویه‌جرگه» مشورتی تایید شده، نیروهای خارجی در افغانستان پس از۲۰۱۴ در پایگاه‌هایی در «بگرام»، «کابل»، «مزارشریف»، «هرات»، «قندهار»، «شیندند»، «گردیز» و «هلمند» مستقر خواهند شد. این توافقنامه انتقادهای فعالان مدنی افغان را برانگیخته است. در همین راستا، فدراسیون «انجمن‌های مدنی افغانستان» با انتشار اطلاعیه‌ای، امضای پیمان امنیتی افغانستان با آمریکا را «خیانت ملی» دانسته و تلاش علیه آن را از حقوق مدنی خود می‌داند. در اطلاعیه انجمن‌های مدنی افغانستان آمده است: پیمان‌های امنیتی و راهبردی با آمریکا و هرکشور دیگر که سبب تداوم جنگ و خونریزی و کشتار در افغانستان و منطقه برای حفظ منافع نظامی، اطلاعاتی، سیاسی و اقتصادی دیگران باشد، مردود است و آن را تجارت استقلال افغانستان، منافع ملی و زندگی مردم تلقی می‌کنیم و مبارزه گسترده برضد آن را حق خود می‌دانیم. با این حال اشرف‌غنی در نشست امضای این توافقنامه گفت مفاد این توافقنامه قابل‌تغییر است. او گفت: در صورت نیاز، پیمان امنیتی کابل و واشنگتن قابل‌تغییر است بنابراین همسایگان افغانستان نگران نباشند. رییس‌جمهور جدید افغانستان در نشست امضای پیمان امنیتی با آمریکا و ناتو اظهار کرد: امروز افغانستان حاکمیت ملی خود را به صورت اساسی به‌دست می‌آورد و شاهد مساوات در دولت افغانستان خواهیم بود. او افزود: از این پس قراردادهای بین‌المللی تحت قوانین مشخصی صورت خواهد گرفت و این یک نقطه بنیادی در مناسبات است. احمدزی ادامه داد: امضای پیمان‌های افغانستان با آمریکا و ناتو تحول بزرگ در روابط این کشور با دنیاست زیرا خطرات مشترک، منافع مشترک ما و دنیا را تهدید می‌کند. به گفته او، پیمان‌های امضاشده خطری برای همسایگان افغانستان ندارد همچنین تجهیزات هسته‌ای در خاک ما مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. آنطور که رییس‌جمهوری افغانستان گفت، این پیمان‌ها از سوی دولت افغانستان به‌صورت جدی مورد مطالعه قرار گرفته است. عبدالله‌عبدالله نیز که در دوران کاندیداتوری‌اش از امضای توافقنامه امنیتی با آمریکا حمایت کرده بود، روز گذشته و این بار در سمت رییس اجرایی دولت وحدت ملی گفت از امضای این دوپیمان استقبال می‌کنم زیرا این حرکت آگاهانه گامی در جهت رشد افغانستان است. او امضای این توافقنامه را حرکتی آگاهانه از سوی آمریکا توصیف کرد و گفت: من و رییس‌جمهور افغانستان (احمدزی) بارها تمام بندهای دوپیمان مذکور را مرور کردیم و آن را به نفع مردم و دولت افغانستان می‌دانیم. عبدالله گفت: تاخیری که در اجرای این پیمان‌ها به‌وجود آمد، به‌خاطر به‌دست‌آوردن حداکثری حقوق مردم افغانستان بود.

عکس: AP

دفن‌شدن راه‌حل مسالمت‌آمیز

صائب عریقات، مذاکره‌کننده ارشد تشکیلات خودگردان فلسطین با اشاره به سخنان بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسراییل در مجمع‌عمومی سازمان‌ملل گفت: سخنان نتانیاهو در واقع راهکار تشکیل مسالمت‌آمیز دوکشور را دفن کرد. نتانیاهو گفته بود حتی برای یک‌بار تشکیل کشور فلسطین را به یاد نمی‌آورد. **(النشره)**

زانوهای مصدوم «اون»

کیم‌جونگ‌اون، رهبر کره‌شمالی که تحت عمل جراحی هر دوزانو قرار گرفته، همچنان در بیمارستان بستری است. زانوهای کیم‌جونگ‌اون در جریان یک‌بازدید آسیب دید اما او این جراحات را نادیده گرفت. او اکنون دوران نقاهت خود را در بیمارستان ویژه مقامات ارشد می‌گذراند. **(ایتارتاس)**

«بهار عربی» اختراع غرب بود

اخضر ابراهیمی، فرستاده سابق اتحادیه عرب در امور سوریه با برشمردن شماری از اشتباهات مرگبار آمریکا در خاورمیانه از زمان حملات ۱۱سپتامبر گفت به‌نظر می‌رسد کل مفهوم بهارعربی اختراع غربی‌ها باشد. این امر آمریکایی‌ها را به‌صورت ناخودآگاه به سمت رستاخیر نظریه دومینو هدایت کرد. **(خبرگزاری فرانسه)**

چترها برای چه باز می‌شوند؟

FT FINANCIAL TIMES

مطمئنا نمی‌توان معترضان زیادی را یافت که پس از آنکه هدف گاز اشک‌آور قرار گرفتند، بایستند تا آشغال‌های خود را از خیابان‌ها جمع‌آوری کنند. این امر نشانگر حس مسوولیت‌پذیری شهروندی در هنگ‌کنگ است که سبب می‌شود حتی نیروهای پیشرو و رادیکال آن نیز چنین مبادی آداب عمل کنند؛ مشخصه‌ای شهروندی که خواست مردم هنگ‌کنگ را برای انتخاب آزادانه رهبر خود کاملا توجیه می‌کند. اما این نزاکت معترضان احتمالا مدت زیادی دوام نخواهد آورد. لئونگ چون‌ییینگ، رهبر هنگ‌کنگ، در تلاش بوده تا اعتراضات را غیرقانونی و معترضان را آشوبگر جلوه دهد. به باور وی، مطالبات معترضان هنگ‌کنگی و در راس آن خواست انتخاب نامزدهای پست رییس اجرایی از سوی شهروندان، در چارچوب قانون پایه، یا همان قانون‌اساسی مختصر هنگ‌کنگ نمی‌گنجد. بگذارید لئونگ به هر قانونی که می‌خواهد استناد کند، اما حقیقت آن است که واکنش پلیس تا دندان‌مسلح هنگ‌کنگ به معترضان در روزهای گذشته، اگرچه تا حدودی کنترل‌شده، اما به طرز نامتناسبی خشونت‌آمیز بوده است. امروزه از خیزش هنگ‌کنگی‌ها به «انقلاب چتر» یاد می‌شود؛ چرا که آشوبگران فرضی هنگ‌کنگی، در کنار ماسک‌ها و عینک‌های خود، به هیچ سلاحی کشنده‌تر از چترهای آفتابی برای حفاظت در برابر پرتاب گازهای اشک‌آور مجهز نیستند. این در حالی است که سازوبرگ نمایشی نیروهای ویژه و پلیس ضدشورش در روزهای گذشته حکایت از آن دارد که مقامات در صورت نیاز، از تجهیزات بسیار بیشتری برای مهار جمعیت معترضان برخوردارند.

درست همانند اعتراضات سال۱۹۸۹ در میدان تیان‌آن‌من پکن، در هنگ‌کنگ نیز این دانشجویان هستند که از همه رادیکال‌تر و آرمان‌گراتر نشان داده‌اند. آنان بودند که زودتر از موعد دست به کار شده و رهبران میانسال جنبش دموکراسی‌خواه اشغال سنترال که جداگانه سازماندهی شده بود را ناگزیر ساختند تا به دانشجویان بپیوندند. در نتیجه همین اقدام پیش‌دستانه آنان، مرکز تجاری و سیاسی هنگ‌کنگ با احتمال جدی توقف فعالیت‌ها در طی هفته آتی، از جمله اول‌اکتبر یا همان روز ملی چین، روبه‌روست.

اکنون سوال اساسی آنجاست که این موش و گربه‌بازی نسبتا بی‌ضرر بین پلیس ضدشورش و تظاهرکنندگان تا چه زمانی می‌تواند ادامه یابد. پلیس در ساعات اولیه روز دوشنبه نیز هنوز پیش از پرتاب گاز اشک‌آور به معترضان هشدار داده و به آنان فرصت می‌داد تا پراکنده شده و پس از مدتی دوباره گردهم آیند. اما شاید از این پس و با ادامه اعتراضات، دیگر شاهد این رویه نسبتا محترمانه از سوی نیروهای پلیس نباشیم. آقای لئونگ به‌شدت تحت فشار است تا پیش از روز چهارشنبه، یعنی روزی که حزب کمونیست ۶۵امین سالگرد به‌قدرت‌رسیدن خود را جشن خواهد گرفت، به تظاهرات پایان دهد. ویلی لم، استاد دانشگاه هنگ‌کنگ و کارشناس امور چین بر این باور است که لئونگ در صورت عدم پاکسازی خیابان‌ها و برقراری دوباره نظم، مورد سرزنش شدید پکن واقع خواهد شد. رهبران دموکراسی‌خواه هنگ‌کنگی نیز با آگاهی از این موضوع، به همین سرعت خواستار استعفای او شده‌اند.

از طرف دیگر، در شرایطی که دولت چین با یک انقلاب خاموش اما خشونت‌آمیز در استان سین‌کیانگ مواجه است، وضعیت انقلابی در یکی از مهم‌ترین شهرهای آن کشور دیگر برای شی جین‌پینگ، رییس‌جمهوری چین، قابل‌تحمل نیست. پکن به سختی درصدد است تا از انتشار اخبار تحولات هنگ‌کنگ به سایر مناطق سرزمین اصلی چین جلوگیری کند. ممیزان دولتی دست‌به‌کار شده و استفاده از کلماتی کلیدی در سرویس‌های گوناگون اجتماعی همچون بلاگ‌ها ممنوع شده است. شاید تنها یک چیز مضرتر از هنگ‌کنگی نافرمان باشد و آن هم معترضان همفکری است که در سایر شهرهای چین به خیابان‌ها می‌آیند. این حقیقت، لئونگ و مشاوران پکنی در سایه وی را بر سر دوراهی قرار می‌دهد. اگر با زور و خشونت کافی با اعتراضات برخورد نکنند، ممکن است معترضان جسارت بیشتری یافته و بر تعداد آنها افزوده شود. از طرف دیگر، اگر مقامات بر تدابیر امنیتی بیفزایند- برای مثال مجوز استفاده از گلوله‌های پلاستیکی را صادر کرده یا به‌عنوان چاره نهایی، از ارتش آزادیبخش خلق که در هنگ‌کنگ مستقر است، استفاده کنند- وضعیت از کنترل آنان خارج خواهد شد. تصمیم احتمالی مقامات برای صف‌آرایی مستحکم‌تر در برابر معترضان، نه‌تنها سرزنش بین‌المللی را در پی خواهد داشت، بلکه به شهرت هنگ‌کنگ در مقام یک مرکز مالی و تجاری باثبات نیز ضربه وارد می‌کند. گذشته از این، در صورت کشته‌شدن حتی یکی از معترضان، واکنش مردم هنگ‌کنگ بسیار غیرقابل پیش‌بینی خواهد بود. این احتمال وجود دارد همانند سال ۲۰۰۳ که دولت قصد تحمیل قوانین ظالمانه امنیتی را داشت، مردم مرعوب نشده و در گروه‌هایی چندصدهزارنفره خیابان‌ها را تسخیر کنند.

مهم‌ترین معضل لئونگ آن است که او هیچ‌گونه راه‌حلی برای ارایه به معترضان ندارد. پکن قطعا از موضع خود پیرامون رای حق همگانی که متضمن غربال نامزدها و حصول اطمینان از حمایت آنان از پکن است، کوتاه نخواهد آمد. با وجود آنکه «انقلاب چتر» انگاره یک کشور و دونظام را در لبه پرتگاه قرار داده است، اما به نظر نمی‌رسد هیچ‌کدام از هنگ‌کنگی‌ها دچار توهم شده باشند. کشور واحد در نهایت پیروز میدان است.

گزارش

بیعت گروه تروریستی «خراسان» با «داعش»

تانک‌های ترکیه در مرز سوریه موضع گرفتند

● در حالی‌که شبه‌نظامیان گروه تروریستی داعش در شمال سوریه به چندکیلومتری کوبانی در نزدیکی مرز ترکیه رسیده‌اند، ارتش ترکیه، تانک‌های خود را برای تحکیم موقعیتش در مرز مستقر کرد. این اقدام آنکارا در حالی صورت می‌گیرد که پارلمان ترکیه درخواست ارایه شده توسط «احمد داوود اوغلو»، نخست‌وزیر ترکیه را مورد بررسی قرار داد. بر اساس این درخواست به ارتش ترکیه اجازه مداخله در سوریه به‌منظور حمایت از امنیت‌ملی ترکیه داده می‌شود و همچنین آنکارا می‌تواند عملیات نظامی در داخل اراضی سوریه انجام دهد. این تصمیم همچنین این امکان را به ترکیه می‌دهد تا به حملات علیه پایگاه‌های افراد مسلح حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) که در کوه‌های قندیل در شمالی‌ترین مناطق عراق مستقر هستند، ادامه دهد.

داعش در حال پیشروی به سمت کوبانی

گروه تندرو «خراسان» جدایی خود را از القاعده اعلام و با گروه تروریستی داعش بیعت کرد. ابودجانه افغانی، سخنگوی گروه خراسان در فایلی صوتی که سایت «قهرمانان اسلام» منتشر کرد، گفت که «ابویزید قاهر خراسانی» و برادرانی که با او هستند با ابوبکر بغدادی رهبر داعش بیعت کرده‌اند. او افزود که داعش در حال حاضر با ائتلاف غرب و دولت‌های مرتد و رافضی می‌جنگد و این جنگ بر هر مسلمانی واجب است. در همین حال، نیروهای هوایی ائتلاف به مواضعی در شمال و شرق سوریه حمله می‌کردند، اما گزارش‌ها حاکی از آن است که شبه‌نظامیان داعش، همچنان مشغول پیشروی به سوی منطقه کوبانی بوده‌اند. خبرگزاری فرانسه گزارش داد خودروهای زرهی و تانک‌های ارتش ترکیه در اطراف مرز در شهر «مورست‌پنار» موضع گرفته‌اند. این در حالی است که روستاهای مرزی ترکیه هدف گلوله قرار گرفته و دست‌کم سه راکت به اطراف آنها پرتاب شده است. گزارش‌ها در عین حال حاکی از آن است که درگیری‌ها با داعش در نزدیکی بغداد نیز ادامه دارد و برخی روزنامه‌ها نظیر «دیلی تلگراف» از رسیدن شبه‌نظامیان به ۱۰کیلومتری پایتخت عراق خبر می‌دهند و برخی دیگر مانند «ایندیپندنت» نیز از قول «سازمان امداد و آشتی در خاورمیانه» می‌گویند که شبه‌نظامیان حتی به دوکیلومتری پایتخت رسیده‌اند. گزارش‌هایی نیز در مورد نبردهایی شدید در منطقه «عامریه الفلوجه» در ۴۰کیلومتری غرب بغداد منتشر شده است. فرماندهان ارشد ارتش آمریکا نیز بر این باورند که داعش در حال تغییر تاکتیک در عراق و سوریه است.